

Jeppe Aakjærs grundlovstale om kvindernes valgret

Taler

Jeppe Aakjær
Digter og forfatter

Sted

Faaborg

Omstændigheder

Oprindelig trykt i *Kvindevalgret* årgang 8 (7) 1915, s. 1 efter *Roskilde Tidende*.

Som indledning til den trykte tale vedlægger følgende kommentar:

Hr. Jeppe Aakjær holdt ved en Grundlovsfest i Faaborg et Foredrag om den nye Forfatning.

Med megen Varme udtalte Hr. Aakjær sig om Kvindevalgretten. Han fandt, at de Kvinder, som oplevede den 5. Juni 1915, maatte føle sig gudbenaadede fremfor andre Kvinder baade i Fortid og Nutid — og han fandt, at de fortjente Valgretten, den dyreste Rettighed, der gives.

Maa jeg [...] fortælle Dem en lille Historie.

Det var engang nede i den mørke Middelalder, i en vild og ryggesløs Krigstid som den, hvori vi selv lever, at en befæstet Stad laa omringet af Fjenden. Omsider maatte Fæstningen overgive sig; Porten gik op, de vilde Krigskarle strømmede ind; Standretten sattes paa Torvet, og efter nogle Minutters Forløb gik Høvedsmanden foran Skaren og forkyndte følgende Dom for de besejrede: Mændene, der havde forsvaret Fæstningen, skulde uden Undtagelse springe over Klingen, men Kvinderne, ja Kvinderne — fortsatte den galante Oberst — de kan alle gaa, idet enhver maa medtage saa meget, hun kan bære. Der gaves en kort Frist; da den omtrent var udløben, saa man et forunderligt Syn: En lang, lang Række af Kvinder kom skridende henimod Fæstningsporten, og hver af Kvinderne bærende en Mand paa Ryggen! Høvedsmanden skar Tænder, medens han rystede sit Sværd; men han havde jo givet sit Ord, og Kvinderne fik Lov til ukrænkede at passere med deres Byrde, og saaledes undslap sammen med Kvinderne Borgens hele Besætning.

Mine Herrer, saadan har Kvinden baaret os allesammen, da vi var nogle hjælpeløse smaa, lidt med os og lidt for os, plejet os som Børn, fortryllet os som Ynglinge, hjulpet os som Mænd. Det er sandelig ikke for tidlig, at der ydes hende nogen Erkendtlighed.

En Tusind Aar gammel Uret er nu sonet og gjort god. Kvinden er nu løftet op til vor Side i de dybeste offentlige Anliggender. Hun skal nu ikke længere kunne rammes af det mandfolkeagtige brutale Ord: »Politik — det er noget, som ikke vedkommer dig!« Hun, som har været vor bedste Kammerat, hun, som har beriget vort Hjerte i vort Livs Højtidsstunder, hun, som har vakt vore dybeste Længsler, saa vi syntes, at Livet var ikke til at leve, om ikke *den* Kvinde vilde leve det med os — hun, hvis Skønhed er skænket hende af Guderne, hun, som har været Genstand for Alverdens smukkeste Poesi — hun skal nu ikke mere være uværdig til vor Tillid i Offentlighedens Verden, hun skal ikke længere ved en uoverstigelig Mur være udestænget fra de fundamentale politiske og menneskelige Rettigheder. Ligesom hun har været vor trofasteste Kammerat i Privatlivet, saadan har vi nu ogsaa vor Arm om hendes Liv i Politik. Og saadan er hendes Ret. Nu skal ikke en stakkels herskesyg Pjes af et Mandfolk kunne stille sig i Positur over for en intelligent Kvinde, som var *hans* Karakter — blot i hans Egenskab af Mandfolk — af et ædlere Metal end hendes.

Kilde

kvinfo.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Grundlovstale, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jeppe-aakjaers-grundlovstale-om-kvindernes-valgret-1915>